

[Hölge.]

Begrundelse.

Under krigen faldt det i mange danskeres lod at blive tvunget bort fra Danmark. Andre kunne på grund af omstændighederne ikke komme hjem. Mange blev i fremmede lande, fordi de stiftede familie eller på anden måde følte, de fik et tilhørsforhold.

Netop i disse år er disse mennesker ved at nå en alder, hvor de måske er blevet alene, nogle endda syge, og det vil derfor være af interesse at få fastslået, under hvilke vilkår sådanne personer kan vende tilbage til deres gamle land.

Socialminister *Eva Gredals* svar (16/9 76):

Enhver, der har fast bopæl i Danmark, har uanset statsborgerskab og indkomstforhold ret til ydelser efter lov om offentlig sygesikring og ydelser efter lov om sygehusvæsenet m. v.

Personer, der tilflytter fra udlandet, har normalt ret til disse ydelser 6 uger efter tilflytningen. Der gælder dog ingen ventetid for personer, der vender tilbage for at bosætte sig i Danmark efter at have opholdt sig i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed, som ansat i dansk firmas filial eller datterselskab eller i øvrigt som beskæftiget i dansk interesse eller med henblik på uddannelse.

For arbejdstagere, der er statsborgere i en af EFs øvrige medlemsstater, gælder det, at forsikringsperioder i en anden medlemsstat medregnes ved beregning af de 6 ugers ventetid, dvs. disse persongrupper vil som hovedregel blive berettiget til ydelser efter sygesikringsloven og sygehusloven straks ved bosættelsen i Danmark.

Betingelsen om 6 ugers ventetid er endvidere fraveget ved overenskomster med de nordiske lande, England, Frankrig, Tyskland og Schweiz for statsborgere fra disse lande.

Retten til danske pensioner (folke-, invalide- og enkepension) er betinget af, at modtageren

- 1) har dansk indfødsret eller er gift med eller senest har været gift med en mand med dansk indfødsret,
- 2) har fast bopæl her i riget og
- 3) har haft fast bopæl her i riget i mindst 1 år efter det fyldte 15. år.

Retten til fuld pension er endvidere betinget af, at modtageren har haft fast bopæl her i riget i 40 år mellem det 15. og 67. år eller, for så vidt angår folkepension, har haft fast bopæl

her i riget i 10 år mellem det 15. og 67. år, heraf mindst 5 år umiddelbart forud for det 67. år. Ved anvendelsen af bestemmelserne om henholdsvis 1, 40 og 10 års bopæl sidestilles med bopæl her i riget ophold i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed, som ansat i dansk firmas filial eller datterselskab eller i øvrigt som beskæftiget i dansk interesse eller med henblik på uddannelse.

Er der ikke ret til fuld pension efter disse regler, ydes en delpension, der udgør $\frac{1}{40}$ af den fulde pension for hvert år, pågældende har boet i Danmark mellem det 15. og 67. år.

For personer, der får tillagt pension før det 67. år, lægges til den faktiske bopælstid tiden fra tillæggelsen af pension til pågældendes fyldte 67. år (godskrivningstid).

For enker gælder det, at den afdøde ægtefælles bopælstid i visse tilfælde lægges til grund, når den overstiger enkens bopælstid.

For danske statsborgere født i årene 1908–1917 blev der i forbindelse med ændring af pensionslovene pr. 1. januar 1973 indført særlig gunstige regler med hensyn til at opnå ret til fuld pension. Efter disse regler opnås ret til fuld folkepension efter en vis kortere bopælstid i Danmark fra 1–9 år, afhængig af fødselsår. Reglerne herom findes i § 4 i overgangsreglerne til folkepensionsloven.

Pension til danske statsborgere, der tilflytter fra udlandet, opgøres, således som beskrevet ovenfor, på grundlag af tidligere bopælstid i Danmark samt eventuel godskrivningstid.

Får en person, der alene har ret til en delpension, vedvarende behov for hjælp til eget og families underhold, er der mulighed for at yde en varig hjælp efter bistandsloven. Hjælpen kan være af en sådan størrelse, at den, sammen med vedkommendes andre indtægter, herunder delpensionen, svarer til den fulde folkepension med tillæg.

Ligestillet med danske statsborgere, for så vidt angår retten til dansk folke-, invalide- og enkepension, er ifølge Fællesskabernes forordning nr. 1408/71 arbejdstagere, der er statsborgere i en af EFs øvrige medlemsstater. Det er dog en betingelse for arbejdstageres ret til pension, at de har været arbejdstagere i Danmark i sammenlagt mindst 1 år.

Kravet om dansk statsborgerskab er endvidere fraveget ved forskellige overenskomster med andre lande: den nordiske overenskomst af 15. september 1955 om social tryghed, den